

*Lin. de V. su
partium.*

uem, sed insigniter validum, nerueumque finit tendinem, sua amplitudine acutum illum maxillae processum amplectentem, illique processui ualidissime insertum. Ad tendinem hunc omnes temporalis musculi fibrae, ex semicirculo uelut ad circuli centrum procurrunt, tendinemque hunc efformant illorum musculorum ritu, quos gibbum, & cauum scapulae implere docebimus, & qui ex illo osse pronati, femoris motibus famulantur, & is cuius beneficio brachium attollitur, adeo profecto, ut satis mirari nequeam, quidnam Peculiare illud sit, tantopere in temporalis musculo à Galeno decantatum. Neque satis assequor, quamobrem is Naturam tot laudibus efferat, quod ab aliorum musculorum forma hic declinauerit, tendinem educens non ex musculi extremo, ut alias semper, sed ex musculi medio. Ego ex tot Galeni in Naturam laudibus aliud nihil colligo, quam illum arbitrari fuisse, musculum temporalem à nobis descriptum, unà cum masseterem unum esse, atque tendinem, quem temporalis acuto maxilla processui inserit, à temporali & massetere produci. Quod si fieret, ex media musculi sedetendo is enascetur, temporalis scilicet musculi fibris deorsum ad tendinis generationem deducitis, masseteris uero musculi fibris sursum prorepantibus, & tendinem illum constituentibus. At quid attinet illis Galeni laudibus prolixius immorari, quas ad Naturae dedecus potius, quam honorem, (si quis examullum sua perpendat) contexit: praecipue quum Natura non solum ab aliorum musculorum tendinis productione hic non aberrauerit, & si aberrasset, necessarium colligeretur, eundem musculum maxillam, & sursum & deorsum ducere, pars enim musculi sub tendine posita, necessario deorsum traheret, quemadmodum superior sursum alliceret. Recum igitur Opifici hymnos canamus, qui musculum ex tantillo spacio, tanto muneri praefectum produxit, ex quo insignem illum procreauit tendinem, acutum inferioris maxillae processum amplexantem. Quo autem temporalis musculus robore polleat, & quo nam pacto pro ipsius mole ualidissimum omnium musculorum munus illi conceditum sit, condiscimus, quoties aliquid uim mordemus, & aliquid impetu dentibus confringere adnitimur, aut ingens aliquod onus histriones quosdam leuare conspiciamus. Venimus uarios hominum in mordendo conatus taceam, nuper Patavij histrionem uidimus, qui ferreum uiginti quinquelibrarum palum dentibus à terra subleuatum, & aliquandiu in ore erectum, retrorsum à tergo punctum parieti iniecit, quem triginta nouem pedum intervallo ab histrione destitisse meritis ipse sum. Quamquam Turcum nuper Venetijs longè maius robur in mordendo ostendisse audio, qui trabem à quinque uiris illi allatam perinde, ac baculum aliquem, uarijs modis omnium admiratione contrectauit. Vtunque tamen temporalis musculus sit ualidus, multisque neruorum propaginibus donatus, ac suae nobilitatis gratia ossibus uallis interceptus, aptisque sinibus inclusus, nihilo minus tamen illi alterum quoque musculum, similiter robustum & neruosum, ac in ore delitescens Natura associavit, eiusdem cum musculo temporali functionis auctorem. Atque huius principium perquam neruosum, ex tota cavitae sinu ue exoritur, qui in ossis cuneum referentis processibus, quos uespertilionum alarum imagini comparamus, insculpitur. hunc siquidem sinum unà cum ossis processibus, musculi huius principium ambientibus (ut tutò principium id custodiretur) Natura fabrefecit, simul etiam processum hos longius educens, ut commode ab ipsis principium illud enascetur. Ceterum illico atque cavitatem illam ossis cuneum imitantis excedit, carneum, amplum & crassum, ac forma masseteri perquam simile efficitur, interior enim iste musculus posteriori ac interiori parti maxillae, ubi haec latissima est, implantatur, ualidam amplamque insertionem molitus. Ut uero commodius praefens musculus à maxilla susciperetur, neque is nimium oris amplitudinem occuparet, leuem, sed amplam cavitatem maxillae insculptam esse diximus, quando ipsius constructio in Primo libro enarrabatur. Porro musculus hic, quum eodem cum temporali fungatur munere, ac simul is temporali commissus unitusque aliqua ex parte sit, nonnullis Anatomicorum in ore delitescens, temporalis pars habita est. alij uero, etiam si inuicem committantur, quum tamen diuersis prodeant principijs, & in uarias eiusdem ossis sedes implantentur, duos ipsos statuunt. Nos autem ita illos distinguimus, ut utrinque unum temporalem, & unum masseterem, & unum in ore delitescens enumeremus. Atque his tribus primario usu hoc munus committitur, ut sursum maxillam inferiorem trahant, illamque superiori iungant. Verum masseteri id priuatim committitur, ut masseterem à superioribus principij partibus contractis, inferior maxilla prorsum ducatur, mentumque in anteriora promineat. Posterioribus uero principij sedibus tensis, retrorsum ac uelut ad aures maxilla retrahatur adeo, ut duo hac ratione motus masseterum beneficio peragantur, quibus manducantes indigemus. Atque huic etiam motui suppetias fert temporalis musculus, prout has illas ue sui principij fibras tendit

*Musculus in
ore delitescens,
seu alterius lateris tertius.*

*Masseteris,
temporalis, et
in ore delitescens
tertius.*

dit, aut remittit. deinde masseterem, & in ore delitescens musculorum maxilla ducitur. Dextro enim massetere duntaxat, & sinistro in ore delitescens, maxilla in dextrum latus agitur. At sinistri lateris massetere, & dextri lateris delitescens musculo, unà contractionem molientibus, inferior maxilla in sinistram. Atque his functionibus in ipsa sectione nihil aequè promptum cognitu, iantries. Enarrationi adhuc supersunt alij duo, utrinque singuli, & graciles musculi ducentes ex prominētibus ossium temporum processibus, qui scripto referunt. Atque hinc membraneo latiusculo capite exorti, statim carnosius uersus priora maxillae, ubi summum mentum habetur, procurrentes, inter nascentur, & dexter musculus sinistro hic ad insertionem unitur, in ea sanè sede, ubi uel horum musculorum gratia, maxilla exasperatur, & processulos herantes gerit. Praesentes musculi, dum in se colliguntur, os aperiant, quatenus commemorati illud claudunt. Ceterum utrique os aperienti musculus quid, & nulli uniuersi corporis musculo, praeterquam uni, quem contra ossi u referent ascribam, commune obtinet. His enim in medio itinere, quae ad insertionem emittuntur, pars carnea aboletur, & exanguis & neruosus, uel ligamentum quoddam carniformibus fibris neutiquam enutritum, ex duobus musculorum uentribus, in quorum medio tendinis species cerni musculus conflare diceret, uerum hic non perperam, neque ociose à confusio artificis Natura declinauit, atque ideo encomio tibi celebranda uenit. Proprius eorum musculorum regio, non erat post aures ad capitis basim, unde nuntius processibus explantantur, sed ad anteriores colli partes. si enim maxillae tendinem proprii principij, uterque maxillam deorsum traheret. At si ibidem eis uertebris producerentur, angustiam non paruam tum ipsi etiam primi tum omnibus alijs partibus inibi repositis praebissent. in nulla enim prop corporis regione adeo exigua, tantum organorum acervum (quorum interponi expediret) reperias, atque hic in faucibus. Neque enim stomachum, neque autem minus circumadiacentes eis musculos, neque uenas, neque arterias, neque glandes cum uasorum diuisionibus praefectas, tum ad humectandam mini opulantes, neque aliud quiduis hic in inferioris maxillae amplitudine, sola imaginatione, sua sede mutare posses. Iure itaque musculi inferiorem maxillam tracturi, nequaquam à ceruicis uertebris explantantur, sed à longis illis processibus gallorum calcaria exprimentibus. Et ubi regio potissimum frequentibus organa, huiusmodi meritis excarnes facti, ibidem in ipsorum medio, non ab similem commonstrant. si enim iuxta has in faucibus angustias crassiores essent, praeter ipsas praeccluderetur. Si uero omni ex parte adeo, ut hic, fuissent graciles, ad nissent imbecillitatem, quum nullus musculus absque fibris carne amplexum quam si haberent, & illius tendinis crassitiem superarent, quid his tanto inter praecipua ductis cogitari possit infirmius? Quocirca quoniam eos in his angustias, ad patiendum pertinaces & graciles, Natura iure totam eorum, quae in illis ademit, solos & nudos produens tendines. quando uero primum extra angustias tuuntur, tunc iam sensim carnem rursus assumunt, musculorumque uentrem exortum sibi uendicant.

MUSCULORVM INFERIOREM

xillam mouentium administratio. Caput XVI.

ORVM qui maxillam inferiorem mouent, musculorum nem debite absoluturus, illam à temporali opportune apite itaque in latus reclinato, grandiori, quem administrantibus parasti, cultro, & admoto etiam malleo, iugale os ad excindes, & id acutiori cultello unde quaque à musculo ualli ritu hoc proponitur, & massetere, cui principium erabis, exacte tum temporalis musculi ad illud os connexis exortum considerans. Ablato iugali osse temporalis musculi principium, quicapitis longitudinem semicirculi instar exoriri dicebatur, undecunque nouaciproximè ab osse abrades, quousque totum musculum à caluariæ, & maxillae

4. tab.

buins tabula ad C. inter B. & D.